

REFERAT Ældrerådet 2022-2025 d. 16-08-2023

Mødedato Onsdag d. 16. august 2023 kl. 11:30

Mødested Mødelokale 2, Landemærket 26, Rønne

Mødedeltagere Anita Mortensen, Dorrit Yvonne Dahl, Else-Marie Andersen, Erik A. Larsen, Gert Johansson, Inger Lassen Kaspersen, Jan Harvest, Kent Kure Johnsen, Vibeke Møller Jensen, Folmer Lynggaard, Lis Hansen

Indholdsfortegnelse

Fraværende og bemærkninger til dagsorden.....	3
Orientering fra følgegruppen vedr. teknik, kultur mm.....	4
Orientering fra følgegruppen vedr. social og sundhed.....	5
Orientering fra Regionsældreråd Hovedstaden og Danske Ældreråd.....	6
Orientering fra Trafikkontaktrådet.....	7
Høring og kommentering af forslag til budget 2024 - Bornholms Ældreråd.....	8
Høring af Ældreråd - Genbrugshjælpemidler.....	10
Orientering om lukning af hjemmeplejeteam i Østermarie.....	13
Vedtagelse af grundlag for ny parkeringsordning.....	16
Orientering - Ny affaldsordning - Kassetteløsning til gangbesværede borgere.....	26
Gensidig orientering.....	30
Eventuelt.....	31
Orientering til pressen.....	32
Lukket.....	33

Punkt 1: Fraværende og bemærkninger til dagsorden

Fraværende

Afbud fra Else-Marie Andersen.

Bemærkninger til dagsordenen

Borgmester Jacob Trøst vil deltage i mødet fra kl. 11,30.

Visitatorerne fra Ældre/myndighed Søs Cillieborg Frederiksen og Line Bergmann deltager i mødet fra kl. 13,30

Punkt 2: Orientering fra følgegruppen vedr. teknik, kultur mm

Politisk sagsgang

Bornholms Ældreråd beslutter.

Beslutning Ældrerådet den 16-08-2023

Intet møde.

- Gruppen planlægger efter et offentligt møde med BOFA og BOEF med emnerne energi- og varmekonsum og affaldshåndtering.
- Ældrerådet drøftede problematik vedr. fortove og cykelstiernes dårlige forfatning.
- Ældrerådet har modtaget svar på henvendelse til BAT vedr. hjælp til gangbesværede m.fl., BAT's svar er at dette er BAT ikke forpligtiget til.

Punkt 3: Orientering fra følgegruppen vedr. social og sundhed

Politisk sagsgang

Bornholms Ældreråd beslutter.

Beslutning Ældrerådet den 16-08-2023

Møde holdt d. 11.8.2023, referat udsendt til ældrerådet.

- Høringssvar tages under de respektive punkter.
- Ensomhedskonference i Herning Kongrescenter 31.8.2023
- Der har været møde med servicedirektør og ældrechef, hvor emnerne bl.a. var udfordringer med nødkald, mange forskellige hjælpere hos borgerne og stor dokumentations pligt
- 29.8.2023 afholdes bruge/ pårørende- møde på plejecenter Snorrebakken.

Punkt 4: Orientering fra Regionsældreråd Hovedstaden og Danske Ældreråd

Politisk sagsgang

Bornholms Ældreråd beslutter.

Beslutning Ældrerådet den 16-08-2023

Ingen møder.

Møde i Regionsældreråd Hovedstadens forretningsudvalg torsdag den 24. august 2023.

Punkt 5: Orientering fra Trafikkontaktrådet

Politisk sagsgang

Bornholms Ældreråd beslutter.

Beslutning Ældrerådet den 16-08-2023

Intet møde – næste møde 7.9.2023.

Der blev givet en orientering om fragtproblematik og det reducerede antal afgange resten af året 2023.

Punkt 6: Høring og kommentering af forslag til budget 2024 - Bornholms Ældreråd

23/13596

Politisk sagsgang

Bornholms Ældreråd beslutter.

Resumé

Spareforslag, anlægsforslag og udvidelsesforslag til budget 2024 sendes i høring.

Indstilling

Formanden indstiller,

- a) At høringsmaterialet til budget 2024 drøftes.
- b) At der på baggrund af ovenstående drøftelse afgives høringssvar.

Beslutning Ældrerådet den 16-08-2023

- a) Godkendt
- b) Godkendt, høringssvar vedhæftes referat.

Sagsfremstilling

Spareforslag, anlægsforslag og udvidelsesforslag til budget 2024 sendes i høring.

Materialet består af en oversigt over de forskellige forslag samt mere detaljerede beskrivelser af de enkelte forslag.

Materialet ligger på kommunens [hjemmeside](#).

Sidste frist for at indsende høringssvar i relation til forslagene er fredag den 18. august 2023, kl. 12.00.

Økonomiske konsekvenser

Den 8. marts besluttede Økonomi- og Klimaudvalget, at der skulle udarbejdes spareforslag for i alt 110 mio. kr. til budget 2024. der er tale om spareforslag, som skal indgå i de politiske prioriteringer i arbejdet med budget for 2024. Det er disse forslag, der sammen med anlægsforslag og udvidelsesforslag sendes i høring og kommentering.

Præcist hvor meget, der bliver behov for at spare kan først opgøres, når der kommer meldinger fra indenrigsministeriet om, hvad kommunen vil modtage på finansieringssiden. Det vil sige, hvad kommunen modtager i skatter, tilskud og udligning samt særtilskud.

Bilag

Høringsbrev

Hørings svar

Punkt 7: Høring af Ældreråd - Genbrugshjælpemidler

22/24495

Politisk sagsgang

Bornholms Ældreråd beslutter.

Resumé

Bornholms Regionskommune har valgt at deltage i et fælleskommunalt udbud vedrørende genbrugshjælpemidler bevilget efter Servicelovens § 112.

I henhold til Retssikkerhedslovens §§ 30 og 37a, stk. 2 skal de lokale Ældreråd høres.

Budget og indkøb anmoder hermed om høringssvar fra Bornholms Ældreråd på de vedhæftede kravspecifikationer inden den 15. september 2023. Høringssvar bedes sendt på mail til anette.edvardsen@brk.dk.

Indstilling

Formanden indstiller,

at Bornholms Ældreråd afgiver høringssvar

Beslutning Ældrerådet den 16-08-2023

Tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Staten og Kommunernes Indkøbsservice (SKI) er i tæt samarbejde med kommunerne i gang med at genudbyde en indkøbsaftale til kommunerne på hjælpemidler (kaldet 50.98 Genbrugshjælpemidler – pulje 1 (2024)). Aftalen bruges i dag af en lang række kommuner, og den udløber i 2024, hvor den nye aftale skal træde i kraft. Nu skal de kommunale ældre- og handicapråd høres.

Formålet med høringen er, at de kommunale ældre- og handicapråd kan se, hvordan brugere af hjælpemidler er blevet involveret i udarbejdelsen af udbudsmaterialet. Samtidig får rådene selv mulighed for at se materialet igennem og komme med eventuelle yderligere kommentarer.

Udbudsmaterialet er udarbejdet i samarbejde med en ekspertgruppe bestående af indkøbere og fagpersoner som ergoterapeuter og depotmedarbejdere. Ligeledes har udbudsmaterialet været i høring blandt brugere og i markedet.

SKI har inddraget repræsentanter for brugerne i forbindelse med udarbejdelsen af kravspecifikationerne. Der er afholdt tre møder med repræsentanter for brugerne, et i Aarhus, et i Taastrup og et online. Repræsentanterne kom fra mange forskellige brugerforeninger og repræsenterede derfor mange forskelligartede behov blandt brugerne.

Møderne med repræsentanter for brugerne tog udgangspunkt i de hjælpemidler, der er på den eksisterende aftale. Brugerne gav deres inputs til, hvilke krav man bør stille til hjælpemidlerne, for at de lever op til de forskellige behov, der er hos personer med funktionsnedsættelse. Alle hjælpemidlerne er blevet gennemgået og drøftet. I vejledningen til ældre- og handicaprådene er der tilføjet en komplet oversigt over, hvilke inputs brugerrepræsentanterne er kommet med, og hvordan SKI og ekspertgruppen har arbejdet videre med dem.

Aftalerne omfatter følgende hjælpemidler:

- Rollatorer og elscootere
- Senge og tryksårsforebyggende madrasser
- Hjælpe midler til toilet og bad

Dokumenterne, der sendes i høring i ældre- og handicaprådene, er hele den del, der vedrører produkterne på aftalen og service og samarbejde.

Her er en oversigt over dokumenterne:

Dokument	Beskrivelse
	Her beskrives de generelle krav samt miljø- og kvalitetskrav til produkterne på aftalen. Der er stor lighed mellem kravspecifikationerne for flere af delaftalerne. Der, hvor I vil opleve ligheder, er mellem:
Bilag B Kravspecifikation	<ul style="list-style-type: none"> • Delaftale 1-3 Rollatorer • Delaftale 4-5 Elscootere • Delaftale 6 Plejesenge • Delaftale 7-10 Luftmadrasser • Delaftale 11-12 Skumadrasser • Delaftale 13-16 Toilet og badestole • Delaftale 17 Badeskammel • Delaftale 18-19 Toiletsædeforhøjere og toiletsæde med armlæn.
Bilag C Leverandørens tilbud	Tilbudsliste med de produkter, der indgår i aftalens sortiment, er vedlagt til orientering. Alle oplysninger fremgår af kravspecifikationerne (Bilag B 1-19)
Bilag D Bestilling og parternes forhold	Regulerer kommunen og leverandørens løbende aftaleforhold.
Bilag E Leveringskontrakt	Regulerer det konkrete køb. Leveringskontrakten gælder for alle delaftaler på aftalen, medmindre andet er eksplicit fremhævet.

Ud over materialet i høring, er der tillige vedhæftet en vejledning til rådene.

Økonomiske konsekvenser

-

Bilag

Bilag B11 Tryk.forebyggende skum, syntetiske

Bilag B13 Toilet-badestole med hjul

50.98 Bilag C Tilbudsliste _2024

Bilag B8 Tryksårsforebyggende luftmadrasser, statiske

Bilag B10 Tryksårsforebyggende luftmadrasser, dynamisk

Bilag B19 Toiletsæde med armlæn gulvmonterede

50.98 Bilag E Leveringskontrakt Genbrugshjælpe midler 2024

Bilag B12 Tryksårsforebyggende skum madras, syntetiske

Bilag B6 Seng med 4-delt liggeflade motoriseret

Bilag B2 Standardrollatorer, sideværtssammenklappelige

Bilag B17 Badetaburet med mulig ryglæn

50.98 Bilag D Bestilling og Parternes forhold (2024)

Bilag B18 Toiletsædeforhøjer gulvmonterede

50.98 Vejledning til ældre og handicapråd

Bilag B3 Terrængående rollatorer

Bilag B9 Tryksårsforebyggende luftmadrasser, dynamisk

Bilag B14 Toilet-badestol med elektrisk sædetilt

Bilag B1 Standardrollatorer, forlæns sammenklappelig

Bilag B7 Tryksårsforebyggende luftmadrasser, statiske

Bilag B16 Toilet-badestol elektrisks højde og sædetilt

Bilag B4 Elscootere, manuel styring, Klasse B

Bilag B15 Toilet-badestol med manuelt tilt

Bilag B5 Elscootere, manuel styring, Klasse C

Punkt 8: Orientering om lukning af hjemmeplejeteam i Østermarie

23/10712

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø- og Planudvalget orienteres.

Social- og Sundhedsudvalget orienteres.

Resumé

Hjemmeplejeteamet i Østermarie har så få borgerbesøg, at det ikke længere er rentabelt at drifte teamet. Det har været udviklingen i teamet gennem det sidste år, og det forventes at være en fortsat forudsætning i fremtiden. Derfor lukker Center for Ældre team Østermarie pr. 1.10.2023. Direktionen har kompetencen til at beslutte omorganiseringer. Social- og Sundhedsudvalget gives en orientering.

Indstilling

Velfærdsdirektøren indstiller,

- Sagen til orientering.

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 08-06-2023

Orientering givet.

Beslutning Social- og Sundhedsudvalget den 12-06-2023

Orientering givet.

Beslutning Ældrerådet den 16-08-2023

Så vidt vi er orienteret, er Østermarie team velfungerende og borgerne er glade for det.

Det virker uhensigtsmæssigt, at nedlægge et velfungerende team.

Sagsfremstilling

Hjemmeplejeteamet i Østermarie er hjemmeplejens mindste team med 409 visiterede timer pr. 8/5-23. Team Tejn, Kirkepladsen 4, har 415 visiterede timer. Team Nexø Nord, Møllevænget 1, har 423 visiterede timer. Hjemmeplejens største team er team Hasle med 597 visiterede timer. Alle 4 teams dækker hjemmeplejens største geografiske område Distrikt Nord.

Når et team har en størrelse som Østermarie og Tejn, så er det svært at holde effektiviteten oppe, hvilket påvirker økonomien. Sidste år havde teamet et merforbrug på 1.3651.357 kr.

Center for ældre ønsker, med nedlægningen af hjemmeplejeteamet i Østermarie, at fordele de visiterede borgere på to andre hjemmeplejeteams, der geografisk støder op til hjemmeplejeteamet i Østermarie.

Der skal i alt flyttes 14 ruter samt 25 medarbejdere ved nedlægning af hjemmeplejeteamet.

Fordelingen foreslås således:

Til Nexø flytter: 4 dagvagsruter og 2 aftenvagsruter. Det betyder 6 medarbejdere (dagvagt -2 SSA og 4 SSH) og 4 medarbejdere (aftenvagt -1 SSA og 3 SSH)

Til Tejn flytter: 6 dagvagsruter og 2 aftenvagsruter. Det betyder 10 medarbejdere (dagvagt -4 SSA og 6 SSH) og 5 medarbejdere (aftenvagt - 2 SSA og 3 SSH)

Alle medarbejdere kan tilkendegive, hvor de ønsker at arbejde efter d. 1/10. Deres ønsker kan enten være team Tejn eller team Nexø Nord. Så planen, at såmange som muligt vil få deres ønsker opfyldt. Men rammen for antal medarbejdere, beskrevet ovenfor kan ikke ændres.

De to hjemmeplejeteams kan rumme at blive øget med henholdsvis 6 og 8 medarbejdere i fremmøde dagligt. Dog har Hjemmeplejeteam Tejn udfordringer med kapaciteten i forhold til omklædningsfaciliteter.

Det vil teamet løse ved at afprøve at møde ind hjemmefra, møde ind på Klippebo plejecenter eller andet. Løsninger findes sammen med medarbejderne i teamet, forud for en flytning.

Ledelsen i de tre involverede teams, har besluttet at afprøvningerne skal gælde for alle medarbejdere i de to fremtidige hjemmeplejeteams.

Team Østermarie har til huse i en pavillon i Østermarie. Heldagsskolen ønsker at gøre brug af denne pavillon fremover så hurtigt som mulig i næste skoleår.

Lukningen af teamet i Østermarie vil medføre årlige driftsbesparelser på 0,9 mio. kr. Besparelsen indgår i spareforslagene til B2024.

Herudover har Center for Ældre lagt en sag op til SSU, om ny organisering, der også indbefatter fraflytning fra pavillonen i Østermarie.

Forslaget her er en fremskyndelse af processen, idet det vil være det mest rentable for både Center for Ældre samt Center for Skole, ligesom der er tale om en beslutning der retter sig efter kommunens ejendomsstrategi, således at al administration af ledig bygningskapacitet administreres af Ejendomme og Drift.

Processen indtil nu:

dato	hvad	hvem
5.5.23	Dialog med teamleder i hjemmeplejeteam Østermarie om ønsket fremrykning af dato for nedlæggelse af teamet	Annette Larsen og Heidi Irene Andersen
8.5.23	Dialog med de involverede teamledere i hjemmeplejeteam Østermarie, Tejn og Nexø Nord om ønsket fremrykning af dato for nedlæggelse af teamet	Annette Larsen, Heidi Irene Andersen, Joanna Mortensen, Henrik Søderberg Jensen
16.5.23	FOA orienteres	Annette Larsen og Dorthe Pedersen
17.5.23	De involverede hjemmeplejeteams informeres af deres ledere om den ønskede fremrykning og nedlæggelse.	TRIO i de tre teams, Heidi Irene Andersen, Joanna Mortensen, Henrik Søderberg Jensen
17.5.23	Alle ledere i center for ældre orienteres til fælles ledermøde.	Alle ledere

17.5.23	Gruppemøder i de tre involverede hjemmeplejeteams, hvor teamledere orienterer. Distriktsleder i Distrikt Nord deltager	Annette Larsen
17.5.23	Sygeplejen og genoptræningen orienteres om den ønskede fremrykning og nedlæggelse drøftelse på Center MED	Annette Larsen
17.5.23	Orientering til løn og personale, samt Centercheferne i Økonomi, Ris og sundhed.	Christina Lilliedal
17.5.23	Øvrig organisation og økonomi orienteres om den ønskede fremrykning og nedlæggelse.	Annette Larsen
30.5.23	sag på direktionsmøde	Christina Lilliedal
12.juni	sag på SSU	Christina Lilliedal

Sagen sendes til orientering i Bornholms Ældreråd.

Økonomiske konsekvenser

-

Punkt 9: Vedtagelse af grundlag for ny parkeringsordning

22/29910

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø- og Planudvalget indstiller

Økonomi- og Klimaudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Kommunalbestyrelsen har bedt administrationen om forslag til en parkeringsordning i 5 byer med henblik på regulering af parkerings- og trængselsudfordringer.

I vejlovens § 90, stk. 2 er der hjemmel til at opkræve betaling for parkering på offentlige veje og pladser, hvor der ønskes en begrænsning af adgangen til at parkere. Færdselslovens § 92 indeholder hjemmel til, at vejmyndigheden med samtykke fra politiet kan træffe færdselsmæssige bestemmelser, som indvirker på vejens udnyttelse eller indretning, herunder parkering og standsning. Bekendtgørelse om parkering på offentlige veje rummer hjemmel til mod betaling at udstede beboer- og erhvervslicenser. Hertil undersøges muligheden for at bilister kan anskaffe sig licenser på dagsbasis. Dette vil i givet fald kunne anvendes af alle.

Administrationen anbefaler, at en kommende parkeringsordning tager udgangspunkt i de analyser (udkast til parkeringsstrategier), der er blevet udarbejdet i de senere år, af 6 bornholmske byer. Analyserne beskriver en række faglige argumentationer for at begrænse trafik og parkering i de respektive byområders centrale dele primært i dagtimerne. I byerne udenfor Rønne er det særlig udtalt i sommermånederne.

Administrationen anbefaler at der på baggrund af analysernes konklusioner defineres zoner i de 6 byområder, hvor der indføres betalingsparkering og samtidig indføres en beboer- og erhvervslicensordning.

Indstilling

Direktøren indstiller, at

- administrationens anbefalinger godkendes, herunder at:

- A. der etableres 30 minutters gratis parkering inden de afgrænsede zoner i de 6 byer
- B. der etableres betalingsparkering i den centrale del af Rønne by og at samme område opdeles i 2 zoner, hvor der mod betaling kan udstedes beboerlicenser
- C. der etableres betalingsparkering i den centrale del af Nexø by og at der mod betaling kan udstedes beboerlicenser gældende i samme område
- D. der etableres betalingsparkering i den centrale del af Allinge by og at der mod betaling kan udstedes beboerlicenser gældende i samme område
- E. der etableres betalingsparkering i den centrale del af Sandvig by og at der mod betaling kan udstedes beboerlicenser gældende i samme område
- F. der etableres betalingsparkering i den centrale del af Svaneke by og at samme område opdeles i 2 zoner, hvor der mod betaling kan udstedes beboerlicenser
- G. der etableres betalingsparkering i den centrale del af Gudhjem by og at samme område opdeles i 2 zoner, hvor der mod betaling kan udstedes beboerlicenser
- H. der inden for det første år igangsættes en kortlægning af behovet for anlæggelse af yderligere parkeringspladser uden for parkeringszonerne i de 6 byer. Hertil skal behov for yderligere skiltning afdækkes, inkl. mulighed for etablering af dynamisk skiltning
- I. der mod betaling gives mulighed for at udstede erhvervslicenser til virksomheders køretøjer som giver ret til at parkere i licenszonerne.
- J. der forbedres en abonnementsordning som gør det muligt for alle at tilkøbe sig en licens på dagsbasis.
- K. betalingsparkeringsordningen er gældende hvert år fra 1. maj til 31. oktober. Licensordningerne er helårige

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 08-06-2023

Helle Munk Ravnborg, Mikael Benzon, Karen Lynn Jacobsen og Søren Schow stiller følgende ændringsforslag:

Grundlaget for en ny parkerings- og trængselsregulering indstilles til godkendelse, dog således at:

1. Beboerlicensen udgør 500,00 kr. for såvel køretøj nummer 1 som for øvrige køretøjer tilmeldt adressen.
2. At taksten for parkering sættes til 18,00 kr. pr. time i tidsrummet fra kl. 8 til kl. 18 alle ugens dage.
3. At Indstillingens punkt A, med udgangspunkt i Rønnes særlige karakter ift. at huse fx banker, forsikringsselskaber mm., ændres, således at ”der etableres 30 minutters gratis parkering inden for de afgrænsede zoner i Allinge, Gudhjem, Sandvig, Svaneke og Nexø, mens der etableres 1 times gratis parkering inden for de afgrænsede zoner i Rønne”
4. Indstillingens Punkt K ændres, således at ”Betalingssparkeringsordningen er gældende hvert år fra 1. maj til 31. oktober, med undtagelse af for Rønne, hvor betalingsparkeringsordningen er gældende hele året. Licensordningerne er helårige.
5. Indstillingen tilføjes et punkt L: At ordningen sendes i offentlig høring i ultimo 2023/primo 2024, således at erfaringer fra de første måneders parkerings- og trængselsregulering kan indgå i evt. justeringer af ordningen forud for perioden 1. maj til 31. oktober 2024.

Derudover bifalder vi, indstillingens punkt J og ønsker, at der til Økonomi- og Klimaudvalgets behandling af punktet forberedes en supplerende sagsfremstilling, der beskriver et sådant abonnement eller dagslicensordning, samt mulighed for at indføre en pendlerparkeringslicens, som kan udstedes til køretøjer tilhørende personer, der har deres arbejdssted inden for en parkeringszone (se fx Frederiksberg kommune). Herudover ønskes etablering af P-automat i hver parkeringszone beskrevet i den supplerende sagsfremstilling som en del af grundlaget for den nye parkeringsordning.

Der stemmes om ændringsforslaget. Grundlaget anbefales med ændringsforslagene. René Danielsson kan ikke medvirke, idet han udelukkende ønsker at anbefale punkt G.

Beslutning Handicaprådet den 14-08-2023

Høringssvar afgivet, vedhæftet referatet.

Beslutning Ældrerådet den 16-08-2023

Det afgivne høringssvar tages til efterretning, - vedhæftet referatet.

Indstilling

Direktøren indstiller,

- At parkeringsordningen ikke implementeres.

Beslutning Økonomi- og Klimaudvalget den 22-06-2023

Indstilling anbefales.

Beslutning Kommunalbestyrelsen den 29-06-2023

Godkendt.

Sagsfremstilling

Der er igennem de senere år, i forbindelse med arbejdet med trafikregulering i de bornholmske kystbyer, udarbejdet screeninger og udkast til trafik- og parkeringsstrategier i Nexø, Svaneke, Gudhjem og Allinge/Sandvig. Hertil er der i 2021 udarbejdet en strategi- og handleplan for trafikken i Rønne.

De nævnte strategier er alle udarbejdet af rådgivende ingeniørfirmaer, hvor blandt andet eksisterende parkeringsforhold samt anbefalinger til nødvendige tiltag med henblik på at reducere 'søgetrafik', begrænse trafikken i de snævre bymidter, samt skabe større flow i anvendelsen af det begrænsede antal parkeringspladser i byerne, er beskrevet.

På baggrund af de udarbejdede strategier anbefaler administrationen, at der etableres tidsbegrænset gratis parkering på 30 minutter samt betalingsparkering i de centrale bydele i Rønne, Nexø, Svaneke, Gudhjem, Allinge og Sandvig. I samme områder tilbydes mulighed for erhvervelse af beboerlicenser. Hertil anbefales at der gives mulighed for at udstede erhvervslicenser til private og offentlige virksomheders køretøjer, som giver ret til at parkere i samtlige licenszoner.

Der er ikke gennemført screeninger eller udarbejdet udkast til trafik- og parkeringsstrategier for de øvrige byer på Bornholm, hvorfor administrationen ikke anbefaler, at der indføres ændret parkeringsregulering i disse på nuværende tidspunkt.

Administrationen anbefaler, at betalingsordningen tager udgangspunkt i følgende:

- Betaling for parkering sker via en webbaseret løsning som tilknyttes det system administrationen i dag anvender ved parkeringskontrol.
- Der opstilles ikke parkeringsautomater.
- Betalingsparkering er gældende *i perioden 1. maj til 31. oktober* hvert år på nær 2023, hvor ordningen først implementeres senere på året. I den resterende del af året vil der, med få undtagelser, ikke være pålagt parkeringsrestriktioner. Undtagelserne vil primært angå byernes helt centrale pladser.
- De parkeringspladser, som i dag er pålagt 15 eller 30 minutters restriktioner ved apoteker, kiosker og lignende, vil fortsat være pålagt tidsbegrænsning for at sikre mobiliteten.
- Inden for det første år igangsættes en kortlægning af behovet for anlæggelse af yderligere parkeringspladser uden for parkeringszonerne i de 6 byer. Hertil skal behov for yderligere skiltning afdækkes, inkl. mulighed for etablering af dynamisk skiltning.
- Taksten for parkering er 25 kr. pr. time i tidsrummet fra kl. 8 til kl. 18 alle ugens dage.
- Alle kan parkere gratis de første 30 minutter af en parkering.
- Alle med folkeregisteradresse indenfor pågældende zone kan erhverve sig en beboerlicens til egen bil, der giver rettighed til at parkere frit i det pågældende nærområde, omfattet af licensordningen, inkl. områder med betalingsparkering. Dette betyder at ejere af flexboliger og sommerboliger ikke har mulighed for at erhverve sig en beboerlicens. Køretøjet skal være indregistreret i eget navn, alternativt skal man i registreringsattesten stå som bruger af køretøjet.
- Der skal betales et årligt gebyr for beboerlicensen på 500 kr. pr. køretøj tilmeldt adressen for første køretøj og 700 kr. pr. køretøj tilmeldt adressen for de resterende køretøjer. I 2023 opkræves 250 kr. hhv. 350 kr. grundet sen opstart på ordningen.
- Der indføres en erhvervslicensordning gældende for alle 6 zoner. Der skal betales et årligt gebyr på 500 kr. pr. køretøj. I 2023 opkræves 250 kr. grundet sen opstart. Den nuværende mulighed for udstedelse af dispensation til parkering af erhvervsregistrerede køretøjer erstattes af den nye ordning.
- Der forberedes en abonnementsordning som gør det muligt at tilkøbe sig en licens på dagsbasis. Licensen vil således tilgodese mulighed for at parkere nær en sommerbolig, en flexbolig m.v. Borgeren vil i givet fald selv kunne beslutte hvor mange dage licensen skal være gældende. Lignende ordninger forefindes i dag i flere andre danske kommuner.
- Licensordningerne er gældende hele året.
- Den nuværende parkeringskontrol udvides med henblik på at sikre, at der betales for parkeringen i parkeringszonerne samt at der anvendes licenser i samme zoner. Hertil vil der blive ført skærpet kontrol udenfor zonerne i

forhold til ulovlig parkering.

Desuden gælder det, at:

- Den nuværende licensordning i Gudhjem erstattes af den nye ordning fra 1. januar 2024.
- De eksisterende parkeringsautomater i Gudhjem fjernes inden 1. maj 2024.
- Beboerlicensordningen ved Campus-området i Rønne vil overgå til den nye ordning. Dog skal beboerne i området ikke betale for licenserne.
- Der skal ikke betales for parkering på handicapparkeringspladser for køretøjer udstyret med et gyldigt synligt handicapparkeringskort.
- Der skal ikke betales for parkering af el- og hybridbiler, så længe disse er under opladning.
- Nuværende ordning med udstedelse af et antal parkeringslicenser til beboerne på Christians Ø fortsætter, idet øen defineres som et nærområde til Gudhjem. Beboerlicenserne på Christians Ø kan erhverves på samme vilkår som for beboerlicenserne på Bornholm.
- Ordningen omfatter alene de kommunale parkeringspladser og ikke privatejede parkeringspladser ved f.eks. boliger, butikker, centre m.v.
- Indførelse af ordningen kræver samtykke fra politiet før den kan træde i kraft.
- Ordningen skal sendes i høring i Handicap- og Ældrerådene.
- Ordningen sendes til udtalelse hos Destination Bornholm.

Analysen af 6 bornholmske byer (Udkast til parkeringsstrategier)

Følgende kan uddrages fra det nævnte strategiarbejde (Strategierne er vedhæftet som bilag):

Strategi og handleplan for trafik i Rønne 2021 (Side 20 og frem) (Urland ApS og BRK):

Rønne by har ca. 1150 parkeringspladser fordelt på parkeringspladser og kantstensparkering. 60 % af pladserne har en restriktion på 2 timer, mens 38 % ikke har nogle parkeringsrestriktioner.

Analysen viser, at belægningsgraden varierer en del over året. I juli på en weekenddag er den totale belægningsgrad op til 92 %, mens belægningsgraden på en hverdag udenfor turistsæsonen er op til 65 %.

Strategi og handleplanen beskriver, at udfordringen med parkering i Rønne primært er at få styrket midtbyens handelsliv, skabe gode vilkår for bymiljøet og sikre at bilisterne føler, at parkeringskapaciteten møder parkeringsbehovet.

Planen peger på at man, de korte afstande taget i betragtning, skal vænne bilisterne til at gå til deres mål, fremfor at parkere lige uden for døren. Det anbefales derfor i planen, at opdele Rønne i 2 zoner, som defineres ud fra afstanden fra Store Torv. Inderste zone er angivet som 500 meter fra centrum og med en fremtidig parkeringsrestriktion på 30 minutter til 2 timer. Udenfor den inderste zone kan der være parkeringsrestriktioner på 2 timer eller mere og flere steder uden restriktioner.

Administrationen anbefaler, at der indføres betalingsparkering for parkering i den inderste zone af Rønne centrum (Ca. 500 meter fra Store Torv) for på den måde at begrænse trængslen og sikre et ønsket flow på parkeringspladserne. Betalingsparkeringen skal være gældende fra 1. maj til udgangen af oktober måned. I tilknytning til betalingsparkeringen indføres en beboer- og erhvervslicensordning gældende for samme zone. Beboerlicenzonen opdeles i 2 nærområder. Det er alene beboere med adresse indenfor de respektive nærområder, der kan erhverve sig en beboerlicens til deres egne køretøjer. Store Torv i Rønne er undtaget beboerlicensordningen. Der kan til erhvervskøretøjer ligeledes erhverves erhvervslicenser til samme zoner.

På bilag vedhæftet dagsordenen er angivet administrationens anbefaling af zone i Rønne.

Trafik og parkeringsstrategi Nexø 2020 (Viatrafik A/S)

I det centrale Nexø er der ca. 750 parkeringspladser på offentligt tilgængelige pladser. Hertil er der god mulighed for kantstensparkering. Få pladser har 2 timers parkeringsrestriktioner, resten af pladserne har ingen restriktioner.

Rapporten afskildrer, at de meste centrale parkeringspladser er fyldte om dagen, men at der er god plads på parkeringspladserne på havnen. Om aftenen er der rigelig med kapacitet. Registreringen er udført i juli måned.

Rapporten peger på, at der overordnet er tilstrækkeligt med parkeringspladser i Nexø, men at udfordringen er at begrænse parkering i byens centrum, hvor gaderne er små og ikke indrettet til større trafikmængder.

Administrationen anbefaler, at der indføres betalingsparkering for parkering i den centrale del af Nexø for at begrænse trafik og parkering. Betalingsparkeringen skal være gældende fra 1. maj til udgangen af oktober måned. I tilknytning til betalingsparkeringen indføres en beboer- og erhvervslicensordning gældende for samme zone. Det er alene beboere med adresse indenfor zonen, der kan erhverve sig en beboerlicens til deres egne køretøjer. Der kan til erhvervskøretøjer ligeledes erhverves erhvervslicenser til samme zone.

På bilag vedhæftet dagsordenen er angivet administrationens anbefaling af zone i Nexø.

Trafik og parkeringsstrategi Allinge-Sandvig 2019 (Viatrafik A/S)

I Allinge og Sandvig er der samlet ca. 550 offentlige parkeringspladser, 300 i Allinge og 250 i Sandvig. Hertil er der mulighed for at parkere langs kantstenene. De centrale parkeringspladser er pålagt parkeringsrestriktioner.

Rapporten beskriver, at de fleste parkeringspladser i Allinge er fyldt om dagen, mens der er god plads om aftenen. Det påpeges at der er en del parkering på grusarealet ved Allinge Havn (Kjærenæsområdet), hvorfor der må påregnes et underskud af pladser i dagtimerne, hvis ikke arealet fremadrettet kan anvendes til parkering. Registreringen er udført i juli måned.

I Sandvig er hovedparten af pladserne både fyldt om dagen og om aftenen og der er derfor registreret en del uhensigtsmæssig parkering i byen. Der er til gengæld god plads ved såvel stranden som ved Langebjergvej.

Rapporten anbefaler 2 muligheder for at forbedre parkeringsforholdene. Dels at optimere de eksisterende parkeringspladser i de 2 byer og dels at etablere nye parkeringsmuligheder i udkanten af byerne.

Administrationen anbefaler, at der indføres betalingsparkering for parkering i de centrale dele af Allinge og Sandvig for at begrænse parkeringen her. Betalingsparkeringen skal være gældende fra 1. maj til udgangen af oktober måned. I tilknytning til betalingsparkeringen indføres en beboer- og erhvervslicensordning gældende for samme zoner. Det er alene beboere med adresse indenfor pågældende zoner der kan erhverve sig en beboerlicens til deres egne køretøjer. Der kan til erhvervskøretøjer ligeledes erhverves erhvervslicenser til samme zoner.

På bilag vedhæftet dagsordenen er angivet administrationens anbefaling af zoner i Allinge og Sandvig.

Administrationen anbefaler at der i forbindelse med kommende budgetbehandlinger afsættes midler til optimering af de eksisterende pladser i de 2 byer.

Trafik og parkeringsstrategi Svaneke 2018 (Viatrafik A/S)

I den centrale del af Svaneke er der ca. 330 parkeringspladser, hertil er der mulighed for kantstensparkering. Hertil er der grundet anbefaling i rapporten i 2021 blevet etableret en midlertidig sæsonparkeringsplads til 100 biler ved Korshøje. Forsøget udløber umiddelbart efter 3 år.

Rapporten påpeger at en del af parkeringspladserne er diffust afmærkede, hvorfor udnyttelsen ikke er optimal. De centrale pladser i bymidte og ved havnen er stort set opbrugt. Registreringen er udført i sommerperioden.

Rapporten anbefaler at trafikken flyttes fra bymidten og ud til en ny parkering i udkanten af byen.

Administrationen anbefaler, at der indføres betalingsparkering for parkering i den centrale del af Svaneke, herunder Svaneke Havn, for at begrænse parkering. Betalingsparkeringen skal være gældende fra 1. maj til udgangen af oktober måned. I tilknytning til betalingsparkeringen indføres en beboer- og erhvervslicensordning gældende for samme zone. Beboerlicenzonen opdeles i 2 nærområder. Det er alene beboere med adresse indenfor de respektive nærområder der kan erhverve sig en beboerlicens til deres egne køretøjer. Der kan til erhvervskøretøjer ligeledes erhverves erhvervslicenser til samme zone.

På bilag vedhæftet dagsordenen er angivet administrationens anbefaling af zone i Svaneke.

Administrationen anbefaler, at der i forbindelse med kommende budgetbehandlinger afsættes midler til indretning af en ny parkeringsplads i udkanten af Svaneke.

Gudhjem parkeringsstrategi, screening af mulige tiltag 2018 (Viatrafik A/S)

I den centrale del af Gudhjem er der ca. 150 parkeringspladser, hertil er der mulighed for kantstensparkering. I den øvre del af Gudhjem, på den anden side af Helligdomsvej/Melstedvej er der ca. 170 parkeringspladser.

Parkeringspladsen ved Gudhjem havn er for en årrække siden anlagt med betalingsparkering.

Rapporten angiver forskellige muligheder for at anlægge supplerende parkeringspladser i udkanten af Gudhjem. Efter rapportens udarbejdelse er der anlagt en midlertidig sæsonparkeringsplads ved Melstedvej med plads til 200 biler, svarende til område G beskrevet i rapporten. Rapporten angiver ligeledes løsningsforslag til tilpasning af trafikafviklingen i nedre Gudhjem.

Administrationen anbefaler, at der indføres betalingsparkering for parkering i den centrale del af Gudhjem, herunder Gudhjem Havn, for at begrænse parkering. Betalingsparkeringen skal være gældende fra 1. maj til udgangen af oktober måned. I tilknytning til betalingsparkeringen indføres en beboer- og erhvervslicensordning gældende for samme zone, dog undtaget nuværende parkeringsplads hvor der er indført betalingsparkering. Det er alene beboere med adresse indenfor zonen, der kan erhverve sig en beboerlicens til deres egne køretøjer. Hertil kan der efter aftale med administrationen på Chr. Ø udstedes en række beboerlicenser til beboerne på øen idet Christians Ø defineres som et nærområde. Der kan til erhvervskøretøjer ligeledes erhverves erhvervslicenser til samme zone.

Der er afsat midler til at indrette den midlertidige parkeringsplads ved Melstedvej til en permanent sæsonparkeringsplads. Projektet afventer udarbejdelse af en ny lokalplan for området.

Dialogmøder med foreningerne i de 6 byer

Administrationen har medio maj måned 2023 afholdt korte dialogmøder med foreningerne i de berørte byområder. Udgangspunktet for møderækken har været at udveksle synspunkter i forhold til de udarbejdede analysers (Udkast til trafik- og parkeringsstrategier) konklusioner set i forhold til beslutningen om indførelse af betalingsparkering og licensordning med henblik på trængsels- og parkeringsregulering. Hertil er omfanget af zonerne drøftet.

Et samlet referat fra møderækken er vedhæftet som bilag.

Eksisterende forhold

Der findes i dag kun ét kommunalt drevet betalingsparkeringsområde på Bornholm. Området er beliggende på Ejnar Mikkelsens vej i Gudhjem. Her betales der for parkering i perioden fra 15. maj til udgangen af uge 42. Det koster 25 kr. pr. time i tidsrummet fra kl. 10 til kl. 16 alle ugens dage. Nuværende ordning styres ved, at der købes billetter med kreditkort eller mobile pay i en af de to opstillede automater i området. I 2021 er der solgt ca. 17.000 billetter og i 2022 er der solgt ca. 24.000 billetter. Varigheden af parkeringerne varierer en del.

Betalingsystem

Erfaringerne fra Gudhjem betyder, at administrationen ikke anbefaler, at der opstilles betalingsautomater, da udgiften til anlæg og drift er kostbar. Anskaffelsen udgør et beløb på kr. 80.000 – kr. 100.000 pr. automat. Hertil skal der påregnes en årlig driftsudgift anslået til kr. 20.000 pr. automat.

Administrationens eksisterende udstyr til parkeringskontrol er forberedt til at kunne administrere betalingsparkering og licensordningen. Systemet vil i givet fald være webbaseret og vil kræve at bilisterne installerer en app på deres mobiltelefon for betaling af parkering. Der er mulighed for at flere udbydere af mobilparkeringsordninger anvender samme app. Der er ikke beskrevet alternative løsninger til dette system, da det uden sammenligning vil være det mindst komplicerede at implementere. Betalingssystemet er kendt i store dele af Europa og er særdeles udbredt i eksempelvis Tyskland.

Udgifter til anlæg af nye parkeringspladser samt etablering af dynamisk skiltning

Som udgangspunkt kan der påregnes en udgift på 700 kr/m² ved anlæg af nye parkeringspladser i udkanten af byområderne. Heri indgår ikke udgifter til køb af areal, belysning, skiltning, projektering m.v. Dette svarer til, at der skal afsættes i omegnen af 500.000 kr. for anlæg af en parkeringsplads med plads til anslået 22-25 almindelige personbiler.

Opsætning af dynamiske tavler der viser ledig parkeringskapacitet i et byområde kan blandt andet nedbringe uhensigtsmæssig søgetrafik og hjælpe trafikanterne til hurtigst muligt at finde en ledig plads. Overslagsmæssigt kan tavlerne anskaffes til 30-35.000 kr./stk. Hertil skal tillægges udgifter til nedgravning og opsætning. Endvidere skal der afsættes midler til radarovervågning eller følere i den enkelte parkeringsplads samt nødvendigt software, som kan indsamle og behandle relevant data om ledige parkeringspladser i området.

Andre forhold

I forbindelse med oprettelse af betalingsparkering i byerne skal det tages i betragtning, at der sandsynligvis vil blive et øget trafiktryk og øget parkering på omliggende veje.

Der kan ikke opkræves betaling for parkering på privatejede parkeringspladser ved boliger, butikker, centre og havne m.v. Eksempelvis ved Kvickly i Rønne og Nexø, ved en stor del af parkeringspladserne ved øens Netto butikker, ved Coops butikker og mange andre samt på arealer ejet af Rønne og Nexø havne. Dette kan betyde at der på de private parkeringspladser sideløbende bliver indført betalingsparkering for at modstå uvedkommende parkering fra bilister som ikke ønsker at betale for parkering.

Betalingsparkering i andre udvalgte kommuner

Slagelse:

Har et par områder hvor det koster at parkere - det ene sted pr. time 12,00 kr. eller man kan købe et abonnement for et kvartal á pris 2568,00 kr. (Tidsrum fra 00-24).

Det andet sted koster det pr. time 18,00 kr. eller man kan købe 10 timer for 90,00 kr. Abonnement for kvartal koster 2550,00 kr.

Svendborg:

Har de tre zoner med betaling.

I bymidten koster det pr. time 20,00 kr. og på de omkringliggende to andre parkeringspladser koster det pr. time 12,00 kr. (Tidsrum 09:00-18:00).

Den sidste zone er de første to timer gratis at parkere i.

Licens til zonerne koster 810,00 kr. årligt.

Viborg:

Har gratis parkering i op til tre timer på deres parkeringspladser. Dog er der udvalgt områder/parkeringspladser, som kræver køb af licens for at måtte parkere der i ubegrænset tid.

Årslicensen (samme pris for beboere og erhvervsdrivende) koster 1250,00 kr.

Endags licens koster 50,00 kr.

Midlertidig licens KUN til erhvervsdrivende koster 350,00 gyldig 1 mdr.

Frederikshavn:

Har to betalingsparkeringspladser og ingen licenszoner.

Det koster 8,00 kr. pr. time eller 80,00 kr. pr. døgn eller 450,00 kr. pr. uge.

Kommunikation

I forbindelse med indførelse af den nye ordning skal der udarbejdes en kommunikationsplan som sikrer en så smidig og gnidningsløs implementering som muligt.

Muligheder i forhold til gældende lovgivning

Udgangspunkt for dette afsnit er hentet i notat af 7. marts 2023 fra landinspektørfirmaet LE34 – vedhæftet som bilag.

Betalingsparkerings

Citater fra ovennævnte notat:

”Vejlovens § 90 giver vejmyndigheden hjemmel til at kræve betaling for benyttelse af særligt indrettede offentlige parkeringspladser og –anlæg til dækning af udgifterne ved indretning og drift samt tilsyn med de parkerede køretøjer (stk. 1) og til at opkræve betaling (herunder tidsafhængig betaling) for parkering på steder på offentlige veje, hvor der ønskes en begrænsning af adgangen til at parkere (stk. 2).”

”Vejloven opererer således med to muligheder for at opkræve betaling:

1) Betaling for benyttelse af særligt indrettede offentlige parkeringspladser og –anlæg, hvor betalingen kan dække udgifterne ved indretningen og driften samt til tilsyn med de parkerede biler (§ 90, stk. 1)

2) Betaling for parkering på parkeringspladser, parkeringsanlæg eller andre arealer på offentlige veje, hvor der ønskes en begrænsning af adgangen til at parkere (§ 90, stk. 2)”

Licensordninger

Jf. BEK nr. 1231 af 04/11/2015 ”Bekendtgørelse om parkering på offentlige veje” åbner for fire grupper af parkeringslicenser: Beboerlicenser (§ 8), delebilslicenser (§ 9), erhvervslicenser (§ 10) og øvrige licenser (§ 11).

Beboerlicenser kan udstedes til den, der har folkeregisteradresse, og giver ret til parkering i et af vejmyndigheden nærmere afgrænset område nær modtagerens bopæl.

Delebilslicenser kan udstedes til delebiler og som giver ret til at parkere i et nærmere afgrænset område og tidsrum.

Erhvervslicenser kan udstedes til virksomheder med adresse i betalingszonen med ret til parkering i et nærmere afgrænset område nær virksomhedens adresse og til virksomheder i øvrigt med ret til parkering i betalingszonen inden for en bestemt tidsperiode.

Øvrige licenser kan udstedes til varetagelse af trafikale hensyn og mobilitetshensyn i det omfang, licensen ikke er reguleret af de øvrige 3 licenstyper.

Tidsplan for indførelse af betalingsordning og licenszoner

Maj 2023 Møder med udbyder af app-løsning og IT samt møder med foreningerne

Juni 2023 Behandling i fagudvalg og kommunalbestyrelsen

Juli 2023 Drøftelse af ordningen med Bornholms Politi

Juli 2023 Bestilling af webbaseret system

August/september 2023 Implementering af software, databehandleraftaler m.v.

September 2023 Opsætning af skilte m.v.

Primo sept. 2023 Opstart af ordning

Efterår 2024 Evaluering af ordning, herunder evaluering af behov for anlæg af yderligere parkeringsarealer, samt yderligere skiltning

Supplerende sagsfremstilling til ældrerådsmødet d. 16.08.2023

Kommunalbestyrelses besluttede på møde den 29. juni 2023 at parkeringsordningen ikke implementeres.

Ældrerådets høringssvar der blev afgivet før kommunalbestyrelsens beslutning lægges på sagen som bilag, som dokumentering for afgivet høringssvar.

Økonomiske konsekvenser

I forbindelse med indførelse af betalingsparkering og licenszoner vil der dels være en række etableringsudgifter dels løbende driftsudgifter. De skønnede udgifter og indtægter fremgår nedenfor. Alle beløb af baseret på skøn. Ved den senere opstart i 2023 forventes deraf følgende færre indtægter i indeværende år. Der var på forhånd budgetteret med 4,2 mio. kr. i indtægter i 2023 og 6,3 mio. kr. i de efterfølgende år. Anslået vil den foreslåede model for regulering give en nettoindtægt på 1,7 mio. kr. i 2023. Det foreslås, at der efter implementeringen gøres status over ordningerne og den tilhørende økonomi.

Etableringsudgifter: Udgifter til skiltning m.v. anslås til kr. 500.000 og forventes afholdt indenfor eksisterende anlægsramme.

Driftsudgifter

Udgift	Årlige udgifter fra 2024
Vedligeholdelse af skilte og afmærkning	50.000 kr.
Parkeringskontrol, personaleudgifter, 1 ekstra p-vagt	300.000 kr.
I alt	350.000 kr.

Skønnede indtægter

Indtægt	Beløb 2023	Beløb årligt
Licenser v. 4.000 stk. årligt af 500 kr. og 1.000 licenser af 700 kr. (Fra 2024 og frem), hertil dagslicenser.	1.300.000 kr.	2.900.000 kr.
Betalingsparkering samt forventede supplerende indtægter ved pålæggelse af afgifter	500.000 kr.	3.800.000 kr.
I alt	1.800.000 kr.	6.700.000 kr.

I 2023 er forudsat opstart 1. september.

	2023	Årligt
Nettoindtægt	1.800.000 kr.	6.350.000 kr.

Bilag

2026_Strategi og Handleplan for Trafik i Rønne_E

Trafikstrategi_Nexø_v1

Gudhjem Parkering Parkeringsstrategi screening af muligetiltage 13. april inkl Gudhjem gruppernes forslag

Udkast screening ALL-Sandvig

Kopi_StrategiSvaneke26112018

Vurdering af parkeringsordningens lovlighed 1.0

Notat møde med foreningerne

Parkeringszoner - kort

Høringssvar Ældrerådet

Punkt 10: Orientering - Ny affaldsordning - Kassetteløsning til gangbesværede borgere

23/10795

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø- og Planudvalget orienteres.

Social- og Sundhedsudvalget orienteres.

Resumé

Bornholm skal have en ny affaldsordning, som omfatter indsamling af affald ved miljøstationer (Miljø'er) for de borgere, som pga. dårlige adgangsforhold i byerne ikke kan få egne beholdere. Ordningen træder senest i kraft 1. januar 2025. Er en borger tilknyttet en Miljø', skal de selv transportere deres affald fra hjemmet til Miljø'en, der kan ligge op til 300 m væk fra hjemmet. Dette vil blive en udfordring for de gangbesværede borgere. BOFAs løsning på udfordringen er en såkaldt kassetteløsning. Hvem der kan få løsningen, hvad den går ud på samt hvordan praksis er i hjemmeplejen nu og fremadrettet, orienteres der om herunder.

Indstilling

Direktøren indstiller,

- Sagen til orientering.

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 08-06-2023

Orientering givet.

Beslutning Handicaprådet den 14-08-2023

Høringssvar afgivet, vedhæftet referatet.

Beslutning Ældrerådet den 16-08-2023

Det afgivne høringssvar tages til efterretning, høringssvar vedhæftet referatet.

Beslutning Social- og Sundhedsudvalget den 12-06-2023

Orientering givet.

Sagsfremstilling

I hele Danmark er der de sidste år arbejdet intenst med implementering af nye affaldsindsamlingsordninger, så vi kan sikre en langt større genanvendelse og genbrug end i dag og dermed mindske belastningerne på klima og miljø. Også på Bornholm skal vi lære at sortere vores affald i flere fraktioner og vænne os til de forandringer og konsekvenser det har for vores hverdag. Kombinationen af behovet for flere affaldsspande per husstand og tætheden mellem husene i mange af de gamle bydele, betyder at ca. 2500 husstande fremadrettet skal aflevere deres affald ved en af de ca. 40-50 Miljø'er, der skal betjene borgerne i de gamle bydele. Det er politisk besluttet, at for byerne må afstanden mellem en adresse, som skal benytte en Miljø', og Miljø'en, være på maks. 300 m. BOFA forsøger at minimere antallet af adresser, som skal tilgå

Miljø'er, og derudover placeres Miljø'erne således, at flest mulige skal gå kortest muligt. En kort afstand vil dog stadig være en udfordring for gangbesværede borgere.

BOFA og Center for Ældre har derfor været i dialog om at finde en løsning. I den forbindelse blev gruppen af "gangbesværede" defineret som den gruppe, der i forvejen får hjælp af hjemmeplejen til indkøb og madlavning, da det antages, at dem, der selv kan handle ind, også selv kan komme af med deres affald. I efteråret 2022 var der ca. 70 gangbesværede borgere, som var registreret til at skulle benytte en Miljø'.

Er en borger ikke visiteret til at få hjælp til indkøb og madlavning, kan borgeren alligevel få den samme løsning som de "gangbesværede" ved at tilkøbe den til markedspris.

Løsningen der er valgt lægger sig op ad den løsning, der indgik i den annullerede ordning.

Løsning til gangbesværede

Løsningen til de gangbesværede består af en såkaldt kassetteløsning. Den består af følgende materiel:

Materieltype	Affaldstype	Tømmefrekvens
Nuværende sækkestativ (udleveret sæk på ca. 110 liter)	Restaffald	14. dag
Ny sæk (ca. 60/80 liter) (evt. i stativ)	Madaffald	14. dag, dog ugentligt i juni-august
Kassette 1	Plast og mad- og drikkekartoner	14. dag
Kassette 2	Papir og pap	14. dag
Kassette 3	Glas og metal	14. dag
Pose til tekstilaffald	Tekstil	Storskrald – kræver tilmelding
Miljøkasse (10 liter)	Farligt affald	Storskrald – kræver tilmelding
Egen, klar pose (maks. 4 liter)	Batterier	Mulighed for afhentning hver 14. dag
Egen, klar pose (maks. 4 liter)	Småt elektronik	Mulighed for afhentning hver 14. dag

Al materiel står på og tømmes fra matriklen. Hjemmeplejen skal hjælpe med at sætte affaldet ud til tømning på matriklen de steder, hvor borgeren ikke selv kan gøre det.

Præcis hvordan kassetterne ser ud, vides først til efteråret, når udbuddet for den nye affaldsordning er gennemført. Kassetterne vil sandsynligvis have følgende karakteristika:

- Kan rumme ca. 20 l hver

- kan stables og opbevares indenfor, så de kun skal sættes ud, når de skal tømmes
- Der skal ikke hjul på dem
- De skal selvfølgelig leve op til diverse standarder, som sikrer godt greb, et godt arbejdsmiljø m.m.

Praksis i Hjemmeplejen i dag

I Center for Ældre er det ledernes ansvar at sikre arbejdsmiljøet for de medarbejdere, der håndterer affald i forbindelse med opgaven ude hos de visiterede borgere.

Arbejdsmiljølovgivninger siger at ” Arbejdsgiveren skal sørge for, at arbejdsforholdene er sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarlige. Det gælder både i forhold til arbejdets udførelse, arbejdsstedets indretning, brugen af tekniske hjælpemidler og ved anvendelse af stoffer og materialer.”

I dag håndterer medarbejderne i hjemmeplejen affald på den måde, at de samler det i en husholdningspose og bærer det til den større affaldssæk. Der er helt klare rammer i forhold til dette, svarende til arbejdstilsynets vejledninger om løft, træk og skub. Medarbejderne har derfor ingen opgaver hvor de flytter på de større affaldssække, fx i forbindelse med fx affaldsafhentning. Som følge af denne sag har ledelsen i Center for Ældre, netop sikret sig at denne praksis er gældende.

Borgere der ikke selv kan varetage denne opgave, får, så vidt Center for Ældre er oplyst, hjælp fra naboer og pårørende.

Praksis fremadrettet

Før den nye affaldsordning starter, laver BOFA og Center for ældre en liste over de adresser, der i dag er visiteret til indkøb og madlavning. Alle adresser vil modtage en kassetteløsning ved ordningens opstart.

Center for ældre visiterer ikke til affaldshåndtering ved kassetteløsningen, men er opmærksom på at henvise til BOFA, når der visiteres til indkøb og madlavning, eller hvis der er en adresse, der ikke længere har behov for kassetteløsningen. Center for ældre udarbejder en arbejdsplan herfor, og der er aftalt opfølgning i forhold til om de to kategorier er dækkende i forhold til det eksisterende behov.

En del af hjemmeplejens borgere producerer en del affald som følge af inkontinens. Dette affald håndteres i fremtiden som hidtil.

Medarbejdere der kommer i hjem, hvor borger får kassetteløsning, vil, ligesom i dag bidrage til affaldshåndtering, og sortere i sækkene og kassetterne.

Hjemmeplejen bidrager til at sætte kassetten ud til affaldsafhentning, under forudsætning af at arbejdsmiljøtilsynets vejledninger overholdes så medarbejdernes arbejdsmiljø sikres.

Hvis der ønskes løsninger der ligger uden for den gældende kvalitetsstandard på Center for ældres område, sker dette ved at SSU forelægges en sag til beslutning.

Sagen sendes til orientering i Bornholms Ældreråd og i Handicaprådet.

Supplerende sagsfremstilling til ældrerådsmødet d. 16.8.2023

Ældrerådet afgav høringssvar d. 19.6.2023, efter ønske fra Natur-, Miljø og Planudvalget.

Høringssvar vedhæftet som bilag.

Økonomiske konsekvenser

Affaldsordningens økonomi skal hvile i sig selv. Alle udgifter til indkøb og tømning af kassetteløsninger er derfor dækket af affaldstaksterne.

Bilag

Høringssvar Ældrerådet

Punkt 11: Gensidig orientering

Politisk sagsgang

Bornholms Ældreråd beslutter.

Beslutning Ældrerådet den 16-08-2023

Orientering modtaget.

Punkt 12: Eventuelt

Politisk sagsgang

Bornholms Ældreråd beslutter.

Beslutning Ældrerådet den 16-08-2023

Næste møde 12.9.2023.

Punkt 13: Orientering til pressen

Politisk sagsgang

Bornholms Ældreråd beslutter.

Beslutning Ældrerådet den 16-08-2023

Formanden orienterer pressen.

Punkt 14: Lukket

23/4516